

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
životního prostředí

Green Mine

„Vracíme post-těžební
krajinu lidem a přírodě“

červenec 2026

ZPRAVODAJ Č.

2

Úvod

Green Mine, celým názvem „Green Mine – celková revitalizace a resocializace lomu ČSA“ je strategický projekt Ústeckého kraje spolufinancovaný z Evropské unie z Operačního programu Spravedlivá transformace.

Projekt je zaměřený na nové využití území po těžbě uhlí v oblasti lomu ČSA a dolu Centrum. Cílem je vytvořit z krajiny dotčené těžbou moderní a udržitelný prostor pro život, práci, výzkum i přírodu.

OBSAH

03 Úvodní slovo

04 Proměna krajiny

06 Výzkum pro rozvoj území

08 Vzdělávání pro nové příležitosti

10 Zapojte se s námi

12 Co proběhlo, co se chystá

13 Věděli jste, že...?

14 Fotostřípky

16 Kdo za tím stojí

ÚVODNÍ SLOVO

Druhé číslo Zpravodaje Green Mine informuje již o zcela konkrétních investičních i tzv. měkkých aktivitách, které jsme v rámci našeho transformačního projektu v první polovině roku 2026 realizovali. První známky naší činnosti jsou již přímo vizuálně patrné jak na lokalitě lomu ČSA, tak lokalitě dolu Centrum. Pravda, zatím má naše činnost primárně demoliční charakter, protože obě území mají společné, že „staré musí ustoupit novému“, a to i přímo fyzicky.

Po celou dobu přitom respektujeme technické a přírodní hodnoty obou lokalit, které chceme dále rozvíjet a zachovávat. Za tím účelem jsme např. přesunuli do muzea starý těžební stroj, který po desítky let sloužil k těžbě uhlí na dole Centrum, jehož těžební historie se uzavřela přesně před deseti lety.

Realizovali jsme rovněž vědeckou konferenci, kde jsme v detailu prezentovali mezitímní výstupy práce odborných akademických a výzkumných týmů zapojených do celkem devíti výzkumných úkolů realizovaných v rámci projektu Green Mine. Věříme, že řada výstupů těchto odborných činností bude s určitým odstupem implementována do každodenní praxe při plánování budoucnosti rozvoje posttěžebních lokalit.

A protože tyto lokality, zejména právě lom ČSA, toho mají spoustu co nabídnout návštěvníkům již v současnosti, připravili jsme popularizační turistickou mapu, která i úplného laika názorně zorientuje v území a bezpečně ho přivede k místům, která stojí za to vidět již nyní. Do budoucna toho bude ale ještě mnohem více a již teď je jasné, že další číslo zpravodaje představí území, které řeší projekt Green Mine, v mnohem pokročilejší fázi jeho přeměny, a to zhruba rok před dokončením projektu.

Pavel Farkač

**Vedoucí rozvojových
a transformačních projektů
skupiny Sev.en Česká energie**

PROMĚNA KRAJINY

V uplynulých měsících se projekt Green Mine opět posunul o významný krok vpřed. Pokračovala projektová příprava, probíhaly veřejné zakázky a na některých místech již začaly první demoliční práce, které otevrou cestu k nové podobě území bývalého lomu ČSA a areálu dolu Centrum.

Lokalita lomu ČSA

V lokalitě lomu ČSA byla zahájena první etapa demolic objektů v části areálu, kde v budoucnu vznikne nové zázemí pro návštěvníky. Právě zde bude možné zaparkovat a využívat území pro odpočinek i volnočasové aktivity.

V následujících měsících budou pokračovat demolice objektů, které se nacházejí v trase budoucí páteřní komunikace. Celkem se jedná o 3,5 km silnice, která propojí celé území s koridorem 1/13 a bez které by nemohly vzniknout navazující aktivity. V budování infrastruktury se zároveň nemyslí pouze na motoristy, vybudována bude rovněž trasa pro cyklisty a chodník pro pěší. Současně se finišuje výběr zhotovitele této nové komunikace, jejíž výstavba by měla začít již v září/říjnu letošního roku.

Významný posun nastal také v přípravě modrozelené infrastruktury břehů a okolí řeky Bíliny. V květnu tohoto roku byla podána žádost o povolení stavby a pokračují práce na podobě budoucího veřejného prostoru. Zapojit se mohou i obyvatelé regionu – připravujeme anketu, ve které budou rozhodovat o podobě mobiliáře, jenž bude v území instalován. Demolice v areálu lomu ČSA by měly být dokončeny do konce listopadu 2026.

Lokalita dolu Centrum

Výrazné změny jsou patrné také v areálu bývalého dolu Centrum. Byly zahájeny práce spojené s přípravou demolic průmyslových objektů, které již dosloužily a jejichž odstranění je nezbytné pro budoucí rozvoj lokality.

Současně byla dokončena záchrana historicky cenného těžního stroje. Ten byl převezen do Podkrušnohorského technického muzea, kde se stal součástí expozice připomínající bohatou hornickou historii regionu.

Pokračuje také příprava budoucí rozvojové zóny Centrum v rozsahu 10 ha. V nejbližší době očekáváme vydání stavebního povolení, po kterém bude následovat výběr zhotovitele revitalizace areálu. Cílem je připravit území pro nové investice, podnikatelské aktivity a vznik stovek pracovních míst, což podpoří další rozvoj regionu. Demolice v areálu dolu Centrum by měly být dokončeny do konce dubna 2027.

Průběh demolic v lokalitě Čechův dvůr

PŘED

Již byly zdemolovány
všechny vrchní části
staveb (7 budov).

PO

PŘED

PO

V následujícím
období dojde
k vybourávání
základů těchto
staveb.

VÝZKUM PRO ROZVOJ ÚZEMÍ

Lom ČSA jako živá laboratoř: konference Green Mine otevřela diskusi o budoucnosti post-těžebních lokalit

Dne 25. května 2026 se v Mostě uskutečnila odborná konference Lom ČSA – živá laboratoř, realizovaná v rámci projektu Green Mine – celková revitalizace a resocializace lomu ČSA. Setkání nabídlo prostor pro představení 9 výzkumných úkolů projektu, ze kterých vzejde 53 výzkumných výsledků a pro diskusi o tom, jak může být území po těžbě uhlí dlouhodobě, udržitelně a smysluplně využito.

Konferenci zahájil Pavel Farkač, vedoucí rozvojových a transformačních aktivit společnosti Sev.en Inntech a.s., která je nositelem projektu. Ve svém vystoupení zdůraznil potřebu komplexního přístupu, který propojuje environmentální, technologická i socioekonomická hlediska. Regionální souvislosti následně představila Gabriela Nekolová, předsedkyně Hospodářské a sociální rady Ústeckého kraje. Připomněla, že transformace lomu ČSA není krátkodobým projektem, ale dlouhodobou vizí na desetiletí, která vyžaduje spolupráci veřejné správy, výzkumných institucí, průmyslu i dalších regionálních partnerů.

Program konference byl rozdělen do tří tematických bloků.

1 Část Environment se věnovala socioekonomickým scénářům rozvoje území, rekultivačním postupům, možnostem pěstování energetických plodin a významu modrozelené infrastruktury.

2 Blok Digi ukázal, jak mohou digitální nástroje, BIM, digitální dvojče a participativní přístupy pomoci při plánování budoucnosti post-těžební krajiny.

3 Závěrečný blok Climatech se zaměřil na nové materiály, lokální hodnotové řetězce, komunitní energetiku a energetickou soběstačnost.

Součástí programu byly také moderované diskuse se zástupci akademické sféry, výzkumných organizací, veřejné správy i průmyslu. Konference potvrdila, že Green Mine může fungovat jako „živá laboratoř“ pro ověřování nových přístupů k obnově krajiny, využívání dat, rozvoji inovací a hledání nových ekonomických příležitostí v Ústeckém kraji.

Setkání zároveň ukázalo, že budoucnost lomu ČSA nelze vnímat pouze jako otázku rekultivace. Jde o širší transformační výzvu, která propojuje obnovu krajiny, nové technologie, regionální rozvoj, vzdělávání a zapojení místních aktérů. Projekt Green Mine tak pokračuje v naplňování své ambice hledat praktická a přenositelná řešení pro nové využití post-těžebních lokalit. Více o konferenci vč. prezentací výzkumných úkolů a souhrnný materiál k výzkumným aktivitám najdete na [webových stránkách](#).

VZDĚLÁVÁNÍ PRO NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI

Nová práce, nové dovednosti, nová jistota

Útlum těžby v lomu ČSA neznamena jen proměnu krajiny. Dotýká se také lidí, kteří s lomem spojili velkou část svého profesního života. Právě proto je součástí projektu Green Mine i podpora zaměstnanců, kteří řeší, co bude dál.

Cílem není nechat je v této změně samotné. Projekt jim nabízí praktickou pomoc při hledání nové práce, výběru rekvalifikace i orientaci v tom, na co mají nárok a jaké možnosti se jim otevírají.

Zaměstnanci mají k dispozici například přehledný „Manuál pro zaměstnance“, který jim pomáhá zorientovat se v situaci související s potřebou změny zaměstnání. Navazují na něj individuální konzultace, pomoc s přípravou životopisu, doporučení vhodného dalšího profesního směru i podpora při komunikaci s budoucími zaměstnavateli.

Do těchto podpůrných aktivit se k 28. květnu 2026 zapojilo už více než 90 osob. Projekt se tak blíží svému cíli podpořit v této aktivitě celkem 115 lidí.

Velký význam mají také rekvalifikace. Ty pomáhají získat nové dovednosti, které odpovídají tomu, co dnes zaměstnavatelé v regionu potřebují. K 28. květnu 2026 už rekvalifikaci úspěšně dokončilo 12 účastníků. Někteří se připravili na profesi strojvedoucího, další získali řidičské oprávnění skupiny C nebo T a část účastníků absolvovala svářečské kurzy. Rekvalifikační kurzy vyžadují od účastníků absolvování až několika stovek hodin vzdělávání a úspěšné složení závěrečných zkoušek.

Další aktivity rekvalifikačního charakteru v současné době pokračují. Realizují se například také kurzy pro technicko-hospodářské (administrativní) pracovníky zaměřené na práci s nástroji Word, Excel, umělou inteligencí, ChatGPT, Microsoft Copilotem a možnostmi automatizace každodenní práce.

Podpora ale nekončí u kurzů. Projekt počítá také s dalšími aktivitami, například s realizací další burzy práce, která nabídne možnost setkání s konkrétními potenciálními novými zaměstnavateli. Green Mine tak nepomáhá jen měnit krajinu po těžbě, ale také podporuje lidi, kteří byli její součástí.

Budoucnost v hrsti:

Jak se z lomu ČSA stává ta nejzajímavější učebna v kraji

Místo, kde se desítky let těžilo uhlí, se mění před očima. A kdo jiný by měl u této proměny asistovat než ti, kterým bude nová krajina patřit? Projekt Green Mine otevřel brány své „Živé učebny“ a zájem škol je obrovský.

Zatímco začátek roku 2026 patří teorii a barvitému plánování v teple učeben, s příchodem jara se opět učebny přesouvají přímo tam, kde to všechno začalo – na hranu lomu ČSA. Program, který pro žáky 6. a 9. tříd a studenty středních škol připravili odborníci z VUHU, a.s. ve spolupráci s Hospodářskou a sociální radou Ústeckého kraje a Sev.en Inntech a.s., ukazuje, že ekologie a energetika nejsou jen pojmy z učebnic, ale fascinující realita.

Žáci se v kurzech neseznámili s energetikou jen skrze grafy, ale doslova si ji osahali. Pracovali se stavebníci na solární pohon. Sami si sestavili různé varianty modelů poháněných sluncem. Na vlastní oči tak viděli, jak se světlo mění v pohyb. Tak stejně se na chvíli stali architekty toho, jak území po těžbě na lomu ČSA může jednou vypadat. Na papíře se před nimi rozprostřela mapa lomu ČSA. Úkol? Navrhnout, co by zde mělo vzniknout. A nápady mladé generace neznají mezí – od moderních sportovišť a rekreačních zón až po divokou přírodu a inovativní energetické parky, sochy či nákupní centra.

Koncem dubna se výuka vrací přímo do terénu lomu. Ačkoliv obří těžební stroje už svou práci dokončily a postupně z lokality mizí, studenti o zážitek z jejich monumentálnosti nepřijdou. Díky virtuální realitě se mohou přenést přímo na palubu rypadla a pochopit rozsah těžby, která po desetiletí formovala náš region. Je to unikátní most mezi minulostí, kterou představuje těžba, a zelenou budoucností, kterou reprezentuje projekt Green Mine.

Že je téma proměny krajiny atraktivní, potvrzují i čísla. Kapacity pro školní rok 2025/2026 se zaplnily během jediného dne. Do dubna 2026 prošlo kurzy 11 škol a téměř 170 dětí. Také rezervace pro školní rok 2026/2027 byla během pár hodin plná. Pro další zájemce připravujeme alternativní program.

Lom ČSA už tedy není jen symbolem těžby. Díky projektu Green Mine se stává místem inspirace, kde se vrací post-těžební krajina lidem a přírodě.

ZAPOJTE SE S NÁMI

Projekt Green Mine není pouze aktivitou Skupiny Sev.en Česká energie, naopak. Odborná i široká veřejnost se může zapojit do mnoha dílčích činností a být tak spolutvůrcem přeměny území a jeho předání zpět lidem. Škála těchto aktivit je různorodá a každý si může přijít na své. Najděte si pro Vás tu pravou v následujícím výčtu! Mnoho dalších aktivit připravujeme, sledujte tedy **web** a **sociální sítě** projektu.

**Krajina se mění,
objevujte ji,
ptejte se a dejte
nám vědět, jak
ji vnímáte**

Krajina kolem lomu ČSA se mění před očima. Místo, které bylo dlouhá desetiletí spojené s těžbou uhlí, se postupně otevírá nové budoucnosti – pro přírodu, odpočinek, vzdělávání i nové příležitosti. A tato proměna se netýká jen odborníků. Patří i lidem z regionu, školám, studentům, rodinám, cyklistům, turistům a všem, kteří chtějí být u toho, když se bývalý lom znovu vrací životu.

**Zapojte svou
školu do živé
učebny**

Máte ve škole třídu, která by ráda zažila proměnu lomu ČSA zblízka, ale vypsané termíny jsou již obsazené? Ozvěte se nám – rádi s vámi domluvíme individuální alternativní program.

**Den otevřených
dveří na lomu
ČSA**

Vydejte se dne 25. července 2026 na komentovanou prohlídku lomu ČSA a nahlédněte do historie těžby i současného provozu jednoho z nejvýznamnějších lomů v České republice. Návštěvníky čeká prohlídka rekultivovaných ploch, nově vznikajících přírodních lokalit i jedinečný výhled na budoucí jezero o plánované rozloze 670 hektarů, které bude přibližně dvakrát větší než jezero Most. Více informací [zde](#).

**Orientační běh
na lomu ČSA**

Orientační běh na lomu ČSA, který se uskuteční dne 15. srpna 2026, nabídne jedinečnou příležitost projít si s mapou běžně nepřístupnou část lomu a užít si sportovní den s celou rodinou.

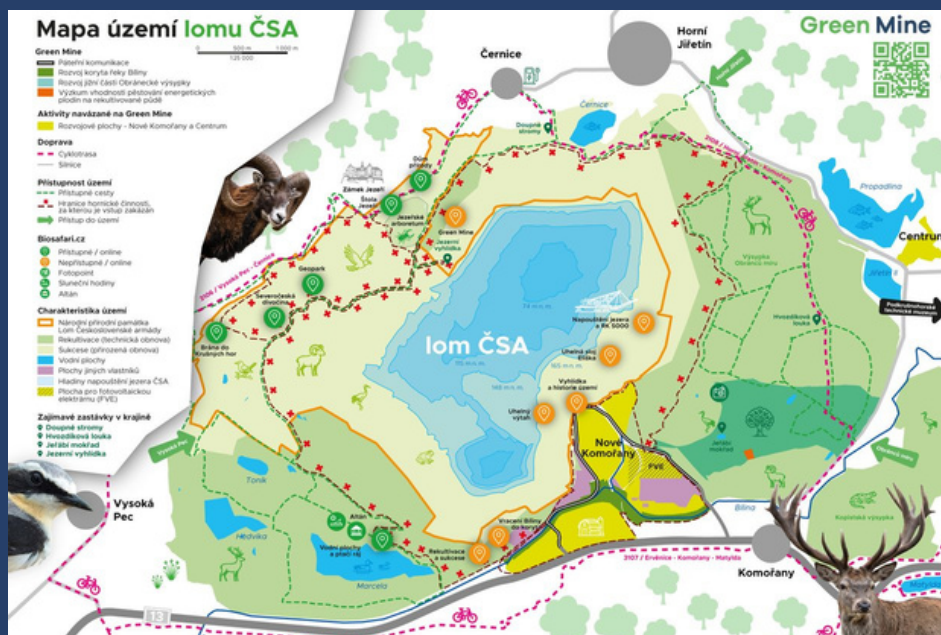
**Informační dny
a besedy pro
veřejnost**

Připravujeme informační dny a besedy v Mostě a Litvínově, kde bude mít široká veřejnost příležitost seznámit se s aktivitami projektu Green Mine a aktivně se zapojit do diskuse o jeho dalším směřování.

Vydejte se do území s mapou Green Mine

Území lomu ČSA je rozsáhlé a stále se proměňuje. Některá místa se už otevírají návštěvníkům, jiná se teprve připravují na svou novou roli. Aby bylo snazší se v tomto proměňujícím se území zorientovat, vznikla nová popularizačně-naučná mapa lomu ČSA a jeho okolí.

Provede vás místy, která už dnes můžete objevovat pěšky nebo na kole, ukáže naučné stezky Biosafari, vodní plochy, místa přirozené obnovy i lokality, které čeka další proměna. Najdete v ní také zajímavá zastavení, díky nimž lépe pochopíte, jak se krajina po těžbě postupně vrací přírodě i lidem.

Tištěnou mapu získáte v infocentrech okolních měst a obcí. Elektronickou verzi si jednoduše otevřete přes [odkaz zde](#).

Při návštěvě území prosíme respektujte značení v terénu a pohybujte se pouze po vyznačených trasách.

Každý vnímá proměnu krajiny trochu jinak. Někdo si všímá návratu přírody, jiného zajímá historie těžby, další sleduje budoucí cesty, cyklotrasy nebo místa, kde by jednou mohl vzniknout prostor pro odpočinek.

Budeme rádi za vaše podněty, otázky i fotografie z míst, která jsou veřejnosti přístupná. Zajímá nás, co vás v území překvapilo, co byste se chtěli o projektu dozvědět nebo jaká témata byste chtěli vidět v dalších číslech zpravodaje.

**Pošlete nám
svůj pohled
na Green Mine**

Napište nám:

mail@greenmine.cz

Sledujte aktuální informace:

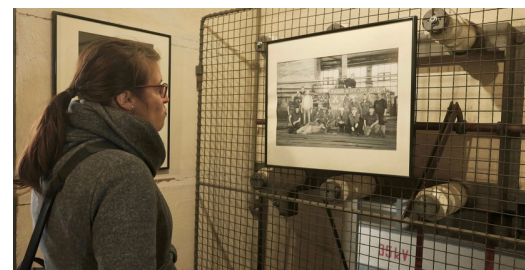
www.greenmine.cz

CO PROBĚHLO...

- Výstava “Nečekaně živý lom” - Knihovna Most [01 - 03/2026]
- Výstava “Nečekaně živý lom” - 3. ZŠ Most [05 - 06/2026]
- Konference “Lom ČSA – živá laboratoř” [25. 05. 2026]
- Vernisáž “Centrumka včera, dnes a zítra” [01. 04. 2026]
- Výstava “Centrumka včera, dnes a zítra” [04 - 06/2026]
- Rozloučení s RK 5000 [15. - 16. 04. 2026]
- Workshop - Budoucí využití lokality ČSA [06. 05. 2026]
- Výukové programy a besedy pro školy [10/2025 - 07/2026]
- Zahájení demolice nevyužívaných objektů [01. 05. 2026]
- Zveřejnění popularizační mapy lomu ČSA [15. 05. 2026]
- Prezentace projektu Green Mine v území lomu ČSA pro členy Monitorovacího výboru OP ST [04. 06. 2026]
- Prezentace na krajské tripartitě [03. 12. 2025] , na Odborné komisi pro lidské zdroje při HSRM [03. 06. 2026], na Podnikatelském fóru ÚK [02. 12. 2025] a na Transformačním fóru ÚK [11. 06. 2026]

Výstava “Nečekaně živý lom” - Knihovna Most

Vernisáž “Centrumka včera, dnes a zítra”

CO SE CHYSTÁ...

	07/2026	08/2026	09/2026	10/2026
Den otevřených dveří lomu ČSA	●			
Setkání s médii		●		●
Zahájení stavby páteřní komunikace			●	●
Orientační běh na lomu ČSA		●		
Výukové programy pro školy			●	●
Výstava “Nečekaně živý lom”			●	●
Informování na krajské tripartitě				●
Besedy a projekce pro seniory	●	●		
Informační den Most, Litvínov			●	

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Projekt Green Mine počítá s revitalizací areálu dolu Centrum, v jehož rámci vznikne **rozvojová zóna** o rozloze přibližně 10 ha s potenciálem vytvořit až **150 pracovních míst**.

Některé části bývalého lomu se obnovují zcela přirozeně a bez zásahu člověka, díky čemuž zde vznikají **cenné biotopy** pro rostliny i živočichy, např. jeřábí mokřad, který najdete na **mapce**.

Proběhl odstřel a následně začala likvidace **korečkového těžebního rypadla RK 5000** - symbolu těžby. Stroj dosahoval výšky 35,6 metru, což odpovídá přibližně dvanáctipatrovému panelovému domu.

FOTOSTŘÍPKY

Rozloučení s legendárním strojem RK 5000. Duben 2026.

10. výročí dolu Centrum, kdy vyjel úplně poslední vozík s uhlím. Duben 2026.

Workshop - Budoucí využití lokality ČSA. Květen 2026.

Vernisáž "Centrumka včera, dnes a zítra". Duben 2026.

Výstava "Nečekaně živý lom" v Knihovně Most a na 3. ZŠ Most. Leden až červen 2026.

Návštěva Monitorovacího výboru OPST. Červen 2026.

KDO ZA TÍM STOJÍ

Projekt GREEN MINE stojí na spolupráci silného a odborně pestrého konsorcia partnerů z veřejného, akademického i soukromého sektoru. Právě propojení technického know-how, výzkumu, strategického plánování a znalosti regionu umožňuje hledat udržitelná a realistická řešení pro území po těžbě uhlí.

V tomto vydání zpravodaje proto zahajujeme sérii, ve které Vám jednotlivé partnery projektu postupně představíme podrobněji – jejich roli v projektu, přínos i to, proč je jejich zapojení klíčové pro úspěšnou transformaci lokality lomu ČSA.

Jako prvního představujeme partnera, který zajišťuje silné ukotvení projektu v regionu a propojuje odborný obsah projektu s potřebami území a jeho obyvatel.

PROFIL PARTNERA

Hospodářská a sociální rada Ústeckého kraje, z. s.

Hospodářská a sociální rada Ústeckého kraje, z. s. (HSR-ÚK) je regionální tripartita složená ze zástupců krajské samosprávy, zaměstnavatelů, odborů a okresních hospodářských a sociálních rad. Ve své struktuře sdružuje stovky subjektů napříč Ústeckým krajem a dlouhodobě se podílí na utváření podmínek pro jeho hospodářský a sociální rozvoj.

HSR-ÚK vznikla v dubnu 2001 jako zapsaný spolek a byla ustavena jako iniciační a kooperační subjekt pro jednání s vládou, centrálními správními úřady i regionálními partnery v otázkách regionálního rozvoje a posilování sociálního dialogu. Za dobu své existence se jejich zasedání opakovaně účastnili předsedové vlád, ministři i řada významných regionálních, národních a zahraničních partnerů.

V rámci své činnosti HSR-ÚK iniciuje systémové a legislativní změny, podílí se na vyjednávání konkrétních rozvojových opatření s příslušnými resorty a vytváří prostor pro formování společných postojů, předávání zkušeností a sdílení informací mezi veřejným a soukromým sektorem. Jako organizace občanské společnosti sehraává významnou roli při zapojování svých členů do strategického plánování a rozhodování veřejné správy.

V projektu Green Mine přináší HSR-ÚK především silné regionální ukotvení a schopnost propojovat odborný obsah projektu s potřebami území a jeho obyvatel. Aktivně se podílí na zapojování klíčových aktérů, organizuje kulaté stoly, odborné debaty a workshopy a zajišťuje, aby plánovaná transformace území po těžbě uhlí vycházela nejen z technických a ekologických řešení, ale také ze sociálních a ekonomických souvislostí.

Zapojení HSR-ÚK přispívá k tomu, aby projekt Green Mine byl společnou regionální iniciativou, která reaguje na potřeby kraje a jeho obyvatel.

V projektu zajišťuje výzkumný úkol K3 - Výzkum nových lokálních hodnotových řetězců. Současně zajišťuje koordinaci všech výzkumných partnerů, podporuje jejich spolupráci a propojuje jednotlivé výzkumné aktivity tak, aby na sebe navazovaly a přinášely co největší přínos pro region. Současně se věnuje šíření výsledků výzkumu směrem k odborné i široké veřejnosti.

Významnou rolí HSR-ÚK je také komunikace celého projektu směrem k veřejnosti, podpora participace a aktivní zapojování regionálních aktérů – samospráv, institucí, firem i dalších partnerů – do realizace projektu.

Na projektu Green Mine se dále podílejí tito partneři:

- VUHU a.s. (VUHU)
- Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (UJEP)
- Výzkumný ústav pro krajinu v. v. i. (VÚK)
- Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU)
- Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (VŠCHT)

V následujících číslech zpravodaje představíme jednotlivé partnery podrobněji a přiblížíme jejich roli i konkrétní výzkumné aktivity.

SLEDUJTE NÁS

WWW.GREENMINE.CZ

GREEN MINE - CELKOVÁ REVITALIZACE A RESOCIALIZACE LOMU ČSA

Odhlásit se z odběru zpravodaje můžete [ZDE](#).

Green Mine

Kontakt na redakční tým: mail@greenmine.cz

Publikace byla vytvořena s podporou fondů EU, z Operačního programu Spravedlivá transformace v rámci projektu „Green Mine – celková revitalizace a resocializace lomu ČSA“.
Registrační číslo: CZ.10.02.01/00/24_048/0000375.